

holm, skulde findes Afgifter til Statskassen, der havde Karakter af Statsskatter, og for saa vidt dette var Tilfældet, skulde der forelægges Lovforslag om dem i indeværende Rigsdagssamling. En saadan Undersøgelse er anstillet, og det maa vel antages, at det kun er paa Bornholm, man har fundet noget, der har denne Karakter; thi ellers antager jeg, at der vilde være blevet fremsat Forslag ogsaa fra andre Egne af Landet om noget lignende. Hvad Undersøgelserne paa Bornholm angaar, har den højtærede Minister jo nylig erklæret, at man i Virkeligheden ikke kan konstatere noget som helst, man kan ikke paavise nogen Afgift, der har Karakter af Statsskatter. Der staar ogsaa i Bemærkningerne til Lovforslaget, at det lader sig ikke gøre at give nogen Redegørelse for Oprindelsen til og Karakteren af hver enkelt Afgift for hver enkelt Ejendom; det er altsaa en fuldstændig Erklæring om, at man intet ved om den Sag. Dette forhindrer os jo imidlertid ikke i at gøre noget for Bornholm, selvfølgelig ikke. Thi det har været Forudsætningen bestandig, at Bornholm, der har nydt saa store Privilegier gennem Aarhundreder, vedblivende skal nyde Privilegier. De skulle det uden Hensyn til, at der er mange andre i Landet, der ogsaa have nydt Privilegier, men ikke længer skulle nyde dem. Men Bornholm er og bliver Danmarks Kælebarn, der skal have Fordele og Begunstigelser. Det var ogsaa forudsat under Skattelovens Behandling, hvor man for Bornholm kun indførte en bestemt Kvotadel, saaledes at den almindelige Ejendomsskyld, der skulde udredes af Bornholm, blev et lavere Beløb, nemlig kun $\frac{2}{3}$ af, hvad der udredes af det øvrige Land. Vi have altsaa allerede i Princippet vedtaget, at der om disse Jordebogsafgifter skal gives en Lov, men jeg siger, at vi staa paa fuldstændig bar Grund, vi ere ikke en Smule videre med Hensyn til Afgørelsen af, hvad der er ret og rigtigt i dette Spørgsmaal, end da vi behandlede Skattelovene. Naar Regeringen nu har foreslaet, at der af Jordebogsafgiften skal afgives $\frac{1}{3}$ af Statskassen, er det et Skøn, men et Skøn, som jeg for mit Vedkommende lige saa godt kan acceptere, som jeg kunde acceptere et andet Skøn, det er ganske vilkaarligt. Det er ganske kønt med $\frac{1}{3}$, og det ligner noget det, som vi have talt om i tidligere Samlinger. Jeg har altsaa ikke noget imod, at man giver Bornholm et Afslag med $\frac{1}{3}$ af Jordebogsafgiften. Noget anderledes stiller jeg mig over for

den anden Del af Forslaget, thi det forekommer mig rigtignok at være ret ubegrundet. Jeg har hverken i de Bemærkninger, der ledsage Lovforslaget, eller under Forhandlingen hørt et eneste Ord til Forklaring af, hvorfor Staten i Virkeligheden skal afgive $\frac{2}{3}$ af Jordebogsafgiften. Det er jo i Virkeligheden det, der sker, idet den ene Trediedel gives direkte til Ejerne af de vedkommende Ejendomme, medens den anden Tredjedel gives til Amtsrepartitionsfonden, den for Bornholm for Købstæder og Land fælles Repartitionsfond. Det forekommer mig nu at være noget rigeligt at give $\frac{2}{3}$ bort, selv meget forkælede Børn skal man tage sig i Agt for at give alt for meget. Men selv dette er til en vis Grad et Skøn, og hvorvidt man kan blive staaende ved det, vil jeg ganske henstille. Faktum er, at Staten bliver af med de $\frac{2}{3}$ af Jordebogsafgiften, et Par og tredsindstyve Tusinde Kroner aarlig. — Men man har end ikke været fornøjet dermed; man har i Folketinget indført en Ændring, der gaar ud paa, at 20 Gaarde skulle have en særlig Fordel. Af dem blev der ligeledes i ældre Tid svaret en Jordebogsafgift, rimeligvis til Statskassen, men den er gaaet over paa private Hænder, ejes af private. Dem vilde man nu ogsaa give en Gave af det offentlige. Det bliver nemlig ikke en Gave umiddelbart af Statskassen. Staten giver den anden Trediedel til Amtsrepartitionsfonden, og denne igen giver et Beløb af $\frac{7}{25}$ af Afgiften til disse Gaardes Ejere. Det er jo ogsaa en Gave, der her er Spørgsmaal om, og jeg skal ogsaa her ganske henstille, om man vil finde det rigtigt. Men jeg kan dog ikke undlade at gøre opmærksom paa, at § 4, der er indført i Folketinget angaaende dette, er meget mangelfuld affattet. Der tales i § 4 først om, at man skal yde „disse Ejendomme“ $\frac{7}{25}$ af Afgiftens aarlige Beløb. Men hvad vil det sige, at give det til Ejendommene? Man kan give til Besidderne af Ejendommene, Ejerne af dem; men man kender ikke noget til at afgive en Afgift til Ejendommen. — Der staar endvidere, at det skal ske „indtil Aaret 1924“. Hvad vil det sige? Er det indtil 1923 medregnet? Eller er det 1924 medregnet? Eller er det til den 1. Juli 1924? Dette sidste vilde jeg nærmest antage. Thi naar man begynder med Afløsningen af disse Afgifter efter § 1 og § 2, hvorefter der skal eftergives $\frac{1}{3}$, den 1. Juli 1904, og det hele skal være 20 Aar, saa bliver man altsaa færdig den 30. Juni eller 1.